

зачастую вдали от родного дома, формируют новый социальный опыт, создают новые ценности и ориентации.

Третий этап связан с расцветом спортивной карьеры. В этот период весь образ жизни спортсмена подчинен интересам спортивного клуба, команды, коллектива, который обеспечивает его эффективную спортивную подготовку. Наряду с тренером существенную роль в его жизни играют массажисты, врачи, менеджеры.

Четвертый этап характеризуется завершением спортивной карьеры и переходом в другую сферу профессиональной деятельности. Для многих спортсменов это один из сложных жизненных периодов. В этот момент важную роль в преодолении негативных процессов в жизни спортсмена должны сыграть руководители спортивного клуба, тренеры, близкие люди.

В целом социализация спортсмена должна обеспечить ему возможности не только включения в активную и продолжительную спортивную жизнь, но и гарантировать эффективную общественную интеграцию.

Делендрієва О.
НТУ «ХПІ»

СТАВЛЕННЯ ДО ЦИВІЛЬНОГО ШЛЮБУ У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Колись під терміном «цивільний шлюб» мали на увазі сімейні відносини, не освячені таїнством вінчання. Сьогодні визначення поширилося на сімейні союзи, які не визнані церквою і державою. У таких сім'ях чоловіка і дружину пов'язують виключно любов і усний договір. Союз вважають цивільним шлюбом, якщо пара живе на одній території і веде спільне господарство протягом місяця. В даний час, особливо в студентському середовищі, такий стан зустрічається досить часто. Ось чому немає необхідності особливо доводити актуальність вибору теми дослідження з цього питання.

В даний час вченими-соціологами було виявлено чимало точок зору на цивільний шлюб.

Ряд дослідників трактують цивільний шлюб як тимчасову форму особистого життя всіх, у кого бажання любити і бути коханим у багато разів перевищує фінансову спроможність. У цивільному шлюбі юнаки та дівчата отримують безцінний досвід, навчаються поважати чужий простір життя і цінувати власну свободу.

Чи потрібні студентам такі відносини – адже вони спочатку створюються саме як тимчасові? Вважається, що в цивільних шлюбах є і свої психологічні переваги. Рішення жити в цивільному шлюбі приймається самостійно кожним з партнерів. Однак відповідальність за розвиток відносин лежить в рівній мірі і на чоловікові, і на жінці. Приймаючи рішення про цивільний шлюб кожен повинен розуміти, що ейфорію рано чи пізно змінять будні. Можливо, зміниться побут, сексуальні відносини, соціальні зобов'язання один перед одним і ваші відносини в цілому.

Опитування, що проводилося в 2014 році, в якому брала участь молодь різного віку та різного соціального стану, показало, що, вступаючи у цивільний шлюб, хлопці, часто керуються метою зберегти свободу. А ось багато дівчат на цивільний шлюб не наважуються. Хто ж правий? Насправді, істина як завжди, знаходиться посередині. І цивільний шлюб має свої плюси і свої мінуси. Психологія відносин у цивільному шлюбі займає не останнє місце. Цивільний шлюб може стати прекрасним продовженням близьких стосунків, як для чоловіка, так і для жінки, але у чоловіків, як правило, іноді буває відстрочення дати весілля та їх соціальне становище в цивільному шлюбі не викликає особливих переживань. Але психологічна рівновага може здорово похитнутися на тлі побутових негараздів і постійних розборів з приводу бажання дівчини стати законною дружиною і народжувати «закононароджених» дітей.

Як показує статистика, протягом першого року життя, в офіційний шлюб вступає 18% пар, протягом другого – 20%, протягом третього – 17%.

З різних причин, пари, які живуть цивільним шлюбом, розходяться найчастіше в перший рік спільного життя (майже 20% пар), у другій – близько 5% пар і т. д. І жінки, і чоловіки вважають, що планування дитини – головна причина, по якій варто узаконити свої стосунки в Загсі.

Статистика каже, що цивільний шлюб дозволить навчитися поважати простір чужого життя (75%), цінувати власну свободу (15%) і здобути безцінний сексуальний і життєвий досвід. Понад 50% опитуваних людей вважають, що цивільні шлюби не обтяжені ніякими соціальними стереотипами з приводу сімейного життя. З відомих же стереотипів відзначили лише необхідність спільного бюджету (35%).

Опитані студенти оцінили класичний приклад з розвитку відносин у цивільних шлюбах, коли один з партнерів категорично відмовляється вступати в шлюб. На місці іншого партнера один студент буде таємно страждати, двоє розлучаться з партнерами, троє влаштують скандали, а 70% заявили, що погодяться жити в цивільному шлюбі, тобто спокійно підіграють партнеру. Серед недоліків цивільного шлюбу соціологи виділяють відсутність відчуття серйозності стосунків (19%), непорушності свого становища, величезний юридичний ризик, заперечення батьків чоловіка та дружини (по 14%). Соціальний статус хвилює 10% опитаних, більшість студентів (29%) вважають, що у цивільного шлюбу немає недоліків.

В цілому, все сказане вище дозволяє говорити, що проблема цивільних шлюбів є однією з актуальних для сучасного етапу розвитку суспільства. Ставлення молоді до цієї проблеми не однозначне, що безпосередньо пов'язане з цілим комплексом факторів соціально-демографічного, матеріального, морального й іншого планів.

Денисов В.О.
НТУ «ХПИ»

ЗАВИСИМОСТЬ ОТ СОЦИАЛЬНЫХ СЕТЕЙ

Лайк, пост, репост знакомы каждому кто зарегистрирован хотя бы в одной социальной сети, хотя сам термин “социальная сеть” появился задолго до Интернета. В 1954 году понятие социальных сетей ввел американский социолог Джеймс Барнс подразумевая под ним разветвленные взаимосвязи отдельного человека с другими людьми. Понятие сети как системы человеческих взаимоотношений быстро набрало популярность,